26 Νοεμβρίου 2026

Ιερομόναχος Αθανάσιος Ιβηρίτης (1885 – 26 Νοεμβρίου 1973)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

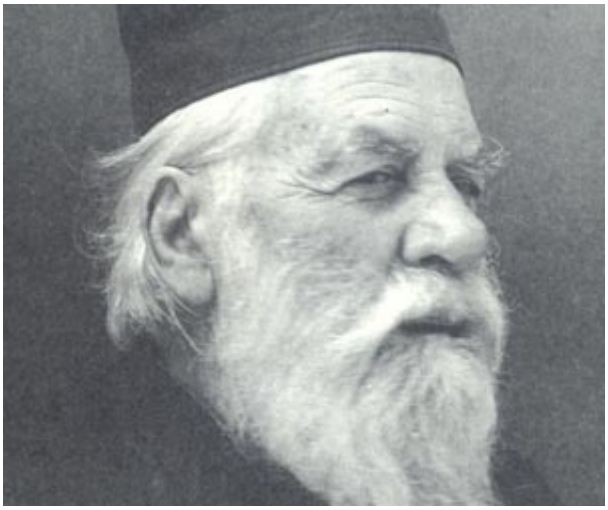

Ιερομόναχος Αθανάσιος Ιβηρίτης, ο λάτρης της Θεοτόκου (φωτ. Τ.Τλούπα)

Ιερομόναχος Αθανάσιος Ιβηρίτης, ο λάτρης της Θεοτόκου
Ιερομόναχος Αθανάσιος Ιβηρίτης, ο λάτρης της Θεοτόκου (φωτ. Τ.Τλούπα)

Ο μακαριστός Γέροντας Θεόκλητος Διονυσιάτης, αφιερώνοντας το νεοτύπωτο βιβλίο του, για τον «θερμό λάτρη της Πορταΐτισσας», «με αγάπη Χριστού» προς την αθλιότητά μου, μού έγραφε: «Στον κα-λόν μοναχόν Μωυσή με την ευχήν να γίνει ένας υψηλός ησυχαστής, ερήμην του εν τω πονηρώ κειμένου κόσμου, όπου η απάτη των δια-λογισμών και η αλαζονεία του βίου». Δυστυχώς δεν έγινα «υψηλός ησυχαστής». Παρηγορούμαι να γράφω για ησυχαστές σ’ ένα ανήσυχο έξω κόσμο.

Ο Γέροντας λοιπόν Θεόκλητος είχε στενό πνευματικό σύνδεσμο με τον Γέροντα Αθανάσιο κι έγραψε γι’ αυτόν μία, πιστεύουμε, τερπνή βιογραφία. Γράφει στον πρόλογο του ωραίου αυτού βιβλίου του: «Ο μακαριστός φίλος μου ιερομόναχος Αθανάσιος δεν έπαυε να μου λέ-γει: “Μη γράφεις, αν δεν είναι προς δόξαν Θεού”. Φρονώ ταπεινά ότι η μονογραφία μου για τον Αθανάσιον είναι προς δόξαν Θεού. Γιατί, γράφοντας για τον αληθινόν αυτόν άνθρωπον, δοξάζεται ο Θεός, που με τη χάρη Του τον ανέδειξε στις ημέρες μας σαν εικόνα αρετής και υπόδειγμα για μίμηση. Σε ποιά επίπεδα αγιότητος έφθασε, μόνον ο Κύριος γνωρίζει. Οι μοναχικές αρετές του όμως ήταν γνωστές σ’ εμένα».

Γεννήθηκε στο χωριό Λευκάσιο των Καλαβρύτων ο κατά κόσμον Κυριάκος Καραλής το 1885. Στη μονή Ιβήρων προσήλθε το 1905 κι εκάρη μοναχός μετά διετία. Μετά

μία δεκαετία παραμονής και διακονίας στην αγαπητή μονή του αναχώρησε για τον κόσμο. Επί 35 έτη είχε μία πλούσια ποιμαντική δράση ως ιεροκήρυκας. Πνευματικός και λειτουργός. Το 1939 επέστρεψε μόνιμα στη μονή της μετανοίας του, όπου παρέμεινε έως το μακάριο τέλος του.

Ως βιβλιοθηκάριος εξυπηρέτησε πολλούς πολύ. Πάντοτε επιθυμούσε να δει τη μονή του κοινόβιο. Ο χαριτωμένος λόγος του και η αγάπη του σκλάβωναν τις καρδιές των πολλών προσκυνητών της μεγάλης μονής του. Μοναδική του ασχολία η αναπόληση τ' ουρανού. Η μυστική του αρετή τον ήθελε ν' ασχολείται με όσα υπάρχουν μετά τον τάφο. Τα παρόντα θεωρούσε παγίδες και απάτες. «Ο αόρατος κόσμος», έγραφε, «είναι ο πραγματικός κόσμος, ο κατ' εξοχήν κόσμος, ο κυρίως κόσμος. Ο αισθητός κόσμος είναι η έρημος, η εξορία με πάσαν αθλιότητα. Κατατείνομεν εις τούτον ή εις εκείνον αναλόγως της ψυχικής μας υγείας. Ναι, και της πίστεως εις Χριστόν».

Το κελλί του φανέρωνε έναν αληθινό εραστή της σοφίας του Θεού. Γυμνό κάθε πλούτου, πλούσιο εικόνων ταπεινών και θείων ρημάτων. Έγινε ένα στρουθίο τ' ουρανού να τιτιβίζει στο αυτί του Θεού συνεχώς και μονότονα το "Κύριε ελέησον". Στα κελλιά της Ιβήρων έλεγε με δάκρυα: «Μη ζητάς τίποτε άλλο από τον Θεόν, ει μη μόνον αγαθότητα και φως». Δεν έλεγε τίποτα που δεν ζούσε ο τραγουδιστής αυτός του Θεού, που λευκάνθηκε στην προσευχή από αγάπη στον Θεό και στους ανθρώπους. Δεν μπορούσε ν' ακούει κατάκριση, αλλά ούτε και το παραμικρό παράπονο για άλλον. Τους διέκοπτε κι έλεγε: «Εγώ είμαι χειρότερος από αυτούς». Μία βεβαιότητα είχε ότι τα έργα του τον οδηγούν στην κόλαση· και μία ελπίδα, τη Θεοτόκο· και μία μνήμη· του Θεού και του θανάτου.

Κάτω από το βλέμμα της θαυματουργής Πορταΐτισσας, της προστάτισσας της μονής Ιβήρων και φρουρού όλου του Αγίου Όρους, ένιωθε παιδί του παιδιού της κι έγραφε: «Η Μαρία με τον Ιησού, ο Ιησούς με την Μαρίαν, τα δύο αυτά πάντερπνα και γλυκύτατα ονόματα, ιδού ο παράδεισος. Η Μαρία συνεφιλίωσε την γην με τον Ουρανόν. Ω ευσπλαγχνική Δέσποινα, ευδόκησον λοιπόν να μου χαρίσης ένα σου και μόνον δάκρυ από τα χυθέντα εις τον Γολγοθά διά το Γλυκύ Σου Έαρ».

Οι τελευταίοι του λόγοι ήταν για την αιώνια ζωή, τον Χριστό και την πολυφίλητη Πορταΐτισσα. Ανεπαύθη εν Κυρίω στις 26.11.1973. Ο νυν λόγιος μοναχός της μονής Μάξιμος γράφει περί αυτού: «Ούτος κατέλιπεν φήμην μεγάλου πνευματικού ανδρός, εις σημείον ώστε να θεωρήται μία από τας μεγαλυτέρας μορφάς του Αγιορειτικού Μοναχισμού κατά τον 20^{ον} αιώνα. Ο υποφαινόμενος προσελθών εις την Ιεράν Μονήν Ιβήρων το έτος 1977, δεν ηυτύχησα να τον γνωρίσω ζώντα· ηυτύχησα όμως να κάμω ιδίαις χερσί την ανακομιδήν των οσιακών οστών του το έτος 1983».

Το 2002 στην ιδιαίτερη πατρίδα του έγιναν τα θυρανοίξια παρεκκλησίου της Παναγίας της Πορταΐτισσας, το οποίο ανηγέρθη υπό των συμπατριωτών του προς τιμή του.

Πήγες – Βιβλιογραφία:

Θεοκλήτου Διονυσιάτου μοναχού, Ιερομόναχος Αθανάσιος Ιβηρίτης (1885-1973), Θεσσαλονίκη 1986. Μαξίμου Ιβηρίτου μοναχού, Πρωθιερεύς Νικόλαος Παν. Παπαδόπουλος (1891-1983), Άγιον Όρος 2004, σσ. 135-136.

Πηγή: *Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνος Τόμος Β’ – 1956-1983, σελ. 871-874, Εκδόσεις Μυγδονία, Α΄ Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011.*